Лариса Вахніна, Оксана Микитенко

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

12 березня 2018 року в залі засідань Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України (далі – ІМФЕ) професор Інституту польської філології Люблінського університету імені Марії Кюрі-Склодовської, доктор габілітований, пані Анна Бжозовська-Крайка (Польща) виступила з науковою доповіддю на тему: «З питань народної ангелології: медіаційна структура ангелів у польському фольклорі» (Z zagadniec angelologii ludowej: mediacyjna struktura aniołów w folklorze polskim).

Варто підкреслити, що це не перший виступ поважної гості, яка постійно підтримує тісне наукове співробітництво з фольклористами й етнологами ІМФЕ та є автором і членом редколегії багатьох видань. Як голова Європейської комісії з науки Міжнародної організації з народної творчості ІОV, голова польської секції ІОV вона сприяє інтеграції українських учених у європейський науковий простір, залучивши їх до роботи Європейської комісії, яку очолює (членами комісії від України є Π . Вахніна, Π . Микитенко та Π . Юдкін).

Її виступу передувала презентація нового видання ІМФЕ ім. М. Т. Рильського: Roots and Routes of Traditional European Cultures in the XXIst Century. Of the 13th International Scientific Conference of Folk Culture. Papers and Materials (2013, June 27 – July 5, Kyiv; Sevastopol, Ukraine («Шляхи розвитку традиційних європейських культур у XXI столітті. 13 Міжнародна наукова конференція з народної культури. Доповіді та матеріали» (Київ, 2017)). Воно було представлене упорядником

та відповідальним редактором, завідувачем відділу української та зарубіжної фольклористики, кандидатом філологічних наук Л. К. Вахніною, яка головувала під час засідання наукового семінару.

Професор Анна Бжозовська-Крайка та її чоловік - професор, доктор габілітований, керівник Центру Конрадівських досліджень згаданого університету Вєслав Крайка - також увійшли до складу редакційної колегії та авторського колективу. Слід зазначити, що спільно з Комісією з науки і дослідження Центрально-Східної Європи Міжнародної організації з народної творчості IOV відділом української та зарубіжної фольклористики ІМФЕ було організовано XIII Європейську міжнародну наукову конференцію з народної культури «Джерела і шляхи традиційних європейських культур у XXI столітті»: (Київ, Севастополь, 27 червня – 5 липня 2013 р.) у межах Міжнародного фестивалю «Понтійська арена». Саме матеріали згаданої конференції увійшли до презентованого видання, появі якого сприяла директор Інституту, академік Ганна Скрипник. На обкладинці книжки вміщено світлину бандуристки Алли Ліщун із Рівненщини, викладача музичної школи, лауреата XIX міжнародного фестивалю «Понтійська арена» (Київ, 2017).

Слід відзначити, що Анна Бжозовська-Крайка очолювала журі вже кількох згаданих фестивалів (директор Валентина Колесниченко), який після анексії Криму отримав нове життя в Києві за підтримки Міністерства культури України. А. Ліщун виконала для присутніх у залі кілька українських народних пісень.

Наукова доповідь професора Анни Бжозовської-Крайки викликала широке зацікавлення як співробітників Інституту, так і колег з інших установ. Окрім народних традицій, доповідач проаналізувала поширений сьогодні серед польських народознавців та широкого загалу аматорський рух за створення колекцій різних зображень та фігурок ангелів. Одну з

найбільших колекцій зібрала відома польська фольклористка, професор, доктор габілітований, завідувач кафедри масової літератури та фольклористики Вроцлавського університету Йоланта Луговська, частину експонатів якої Анни Бжозовська-Крайка також розглянула у своїй доповіді.

В обговоренні доповіді А. Бжозовської-Крайки взяли участь науковці відділу української та зарубіжної фольклористики: старший науковий співробітник, кандидат філологічних наук Л. Іваннікова, старший науковий співробітник, кандидат філологічних наук І. Коваль-Фучило.

Вони звернули увагу на типологію української та польської народної культури, на важливість наукової теми та необхідність її дослідження в порівняльному аспекті, оскільки в українській традиції є чимало подібних явищ, які згадувала доповідач. Зокрема йшлося про Хмельниччину та Галичину.

ІМФЕ ім. М. Т. Рильського підтримує постійний зв'язок із Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, кафедра фольклористики якого співпрацює з відділом української та зарубіжної фольклористики. В обговоренні доповіді Анни Бжозовської-Крайки виступили завідувач згаданої кафедри, доктор філологічних наук, професор О. Івановська та асистент кафедри, кандидат філологічних наук С. Лещинська.

Провідний науковий співробітник відділу української та зарубіжної фольклористики, доктор філологічних наук О. Микитенко відзначила важливість участі фольклористів Інституту в міжнародних конференціях та заходах Міжнародної організації з народної творчості ІОV, зокрема на останній XIV Європейській науковій конференції, що відбулася у листопаді 2017 року (м. Андорф, Австрія). Вона продемонструвала присутнім журнал Folk culture, який видає в Бахрейні президент ІОV Алі Абдула Каліфа, де щойно опубліковано інформацію про згадану конференцію, одним із організаторів якої була професор Анна Бжозовська-Крайка.

Слід підкреслити, що організації нового українсько-польського діалогу, що відбувся під час зустрічі з Анною Бжозовською-Крайкою, сприяло Посольство Республіки Польща в Україні в особі Радника з наукового та культурного співробітництва пані Емілії Ясюк, яка виголосила вітальне слово, де віддала належну увагу науковій співпраці ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України з польськими вченими.

Повернувшись до Любліна, професор Анна Бжозовська-Крайка висловила щиру вдячність за чудову атмосферу та гостинність. У київських же колег на пам'ять про цікаву доповідь залишилися подаровані нею маленькі образки ангеляток.

Зустрічі з відомими дослідниками Польщі та інших країн вже давно стали традиційними для засідань вченої ради та наукового семінару ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, який виконує цілий ряд актуальних міжнародних проектів із європейськими країнами, сприяючи входженню української академічної науки в європейський культурний простір.